

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ք.երևան

19» 03 2018թ. № 196-Ձ

«ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՄՁ ԶԱԿ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ
ՀԻՄՆԱԽՆՊԻՐՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆԸ»
2018 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով ՀՀ կառավարության 2017 թվականի դեկտեմբերի 28-ի N 1717-Ն որոշման 13-րդ կետի 1-ին ենթակետով

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ ԵՄ՝

Հաստատել.

- 1) «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագիրը՝ համաձայն N 1 հավելվածի.
- 2) «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագրի իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցը՝ համաձայն N 2 հավելվածի.
- 3) Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) աշխատակազմի տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի բաժնի պետ Անահիտ Խեչոյանին՝ ապահովել սույն հրամանի տեղադրումը Նախարարության պաշտոնական կայքէջում.

4) Նախարարության աշխատակազմի ղեկավարին՝ «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագրի կազմակերպման և իրականացման նպատակով «Հայաստանի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի հետ կնքել դրամաշնորհի տրամադրման պայմանագիր:

ՍՈՒՐԵՆ ԿԱՐԱՅԱՆ

Հավելված N 1

ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի 2018 թվականի մարտի 19-ի N 196-Ա հրամանի

2018 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳԻՐ
«ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՄՁ ԶԱԿ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿՆԴԻՐՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆԸ»

ԳԼՈՒԽ 1. ՆԱԽԱԲԱՆ

1. Հայաստանի Հանրապետությունում կայուն տնտեսական աճի ապահովման քաղաքականության համատեքստում փոքր և միջին ձեռնարկատիրության (այսուհետ՝ ՓՄՁ) զարգացումն է կոչված ապահովելու երկրի տնտեսական աճի կայունությունը՝ տնտեսությանը հաղորդելով նորարարական ուղղվածություն և ճկունություն:

2. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ուղղված աջակցության ծրագրերը հիմնված են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որդեգրած տնտեսական քաղաքականության հիմնարար սկզբունքների վրա և նպաստում են երկրի, հատկապես նրա հեռավոր ու սահմանամերձ բնակավայրերի տնտեսական զարգացմանը և անհամամասնությունների հաղթահարմանը, ինչը ներկայումս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության տնտեսական քաղաքականության ռազմավարական ու գերակա ուղղություններից մեկն է: Այս առումով ՓՄՁ-ն իր առանձնահատկություններով ու զարգացմամբ ընձեռած հնարավորություններով այն անկյունաքարն է, որը նշանակալի ազդեցություն ունի երկրի տնտեսական զարգացման վրա՝ ապահովելով զգալի սոցիալ-տնտեսական արդյունք և տարածքային համաչափ զարգացում:

3. Կարևորելով ՓՄՁ-ի դերը երկրի տնտեսության զարգացման, նոր աշխատատեղերի ստեղծման, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման, հասարակության միջին խավի ձևավորման և դրանով իսկ աղքատության հաղթահարման, ինչպես նաև երկրում սոցիալական համերաշխության ու քաղաքական կայունության ապահովման գործում Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը շարունակական քայլեր է ձեռնարկում ուղղված ՓՄՁ-ին պետական աջակցության և դրա զարգացման ուղղությամբ համապատասխան ծրագրերի (միջոցառումների) իրականացմանը, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի զարգացման խոչընդոտների բացահայտմանն ու վերացմանը՝ շարունակաբար ներդնելով ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության առավել արդյունավետ մեխանիզմներ (գործիքներ):

4. Ինչպես նախորդ տարիներին, այնպես էլ 2017 թվականին հետևողական աշխատանք է իրականացվել Հայաստանի Հանրապետությունում ՓՄՁ-ի զարգացման քաղաքականության

ու ռազմավարության, ՓՄՁ-ի զարգացման ծրագրերի մշակման, ինչպես նաև ՓՄՁ-ին պետական աջակցությամբ համապատասխան ծրագրերի (միջոցառումների) իրականացման ուղղությամբ:

5. Այսպիսով, «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2017 թվականի ծրագրի շրջանակներում Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի և «Հայաստանի զարգացման և ներդրումների կորպորացիա»-ի կողմից ֆինանսական և տեխնիկական աջակցության ուղղություններով **2017 թվականի ընթացքում** աջակցություն է ցուցաբերվել շուրջ 4700 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի՝ ապահովելով 11487 աջակցության թվաքանակ, մասնավորապես՝

1) գործարար ուսուցողական աջակցության ծրագրի շրջանակներում. փաստացի՝ աջակցություն են ստացել 710 սկսնակ գործարարներ և ՓՄՁ սուբյեկտի ներկայացուցիչներ, որոնցից 464-ը «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցության աջակցություն» ծրագրի շրջանակներում:

2) գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում. փաստացի՝ աջակցություն է ցուցաբերվել 10337 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի.

3) ֆինանսական և ներդրումային աջակցության շրջանակներում. փաստացի՝ աջակցություն է ցուցաբերվել 81 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի:

6.«Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2017 թվականի ծրագրի իրականացման համար ՀՀ պետական բյուջեից ուղղվել է 152 600 000 ՀՀ դրամ:

7. Ընդ որում՝ աջակցություն ստացած ՓՄՁ-ի սուբյեկտների 3.3%-ը գործում են Երևան քաղաքում, իսկ 96.7%-ը՝ Հայաստանի Հանրապետության մարզերում, առավելապես հեռավոր և սահմանամերձ գյուղական և քաղաքային համայնքներում:

8. Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին տրամադրված աջակցության քանակը՝ ըստ մարզային բաշխվածքի հետևյալն է. Հայաստանի Հանրապետության Արագածոտնի մարզում՝ 1126, Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզում՝ 902, Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզում՝ 410, Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզում՝ 1029, Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզում՝ 2328, Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզում՝ 1958, Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզում՝ 888, Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզում՝ 407, Հայաստանի Հանրապետության Վայոց ձորի մարզում՝ 1057, Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզում՝ 1003, Երևան քաղաքում՝ 379:

9. Հարկ է նշել, որ 2017 թվականի ընթացքում «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2017 թվականի ծրագրի շրջանակներում բոլոր աշխատանքները (ծրագրային միջոցառումները/ուղղությունները) Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից իրականացվել են առանց Հայաստանի Հանրապետության 2017 թվականի պետական բյուջեից համապատասխան ֆինանսական միջոցների հատկացման.

1) սույն ծրագրով նախատեսված տեխնիկական բնույթի միջոցառումներն (ուղղություններն) իրականացվել են Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի եկամուտների, ինչպես նաև միջազգային ու օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների միջոցների (այդ թվում՝ համաֆինանսավորման սկզբունքով հատկացված) հաշվին:

2) նշված ծրագրով նախատեսված ֆինանսական բնույթի միջոցառումները (ուղղությունները) վարկային երաշխավորությունների տրամադրման մասով իրականացվել է Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի միավորված դրամագլխի միջոցների հաշվին, իսկ ուղղակի վարկավորումը՝ «ՓՄՁ ներդրումներ» ՈԻՎԿ ՓԲԸ-ի միջոցով:

ԳԼՈՒԽ 2. ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

10. «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագիր) մշակման և իրականացնելու հիմքն են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2016-2018 թվականների ռազմավարությունը» և «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքն է (4-րդ հոդվածի պահանջ):

11. Ծրագրի մշակման համար հիմք են հանդիսացել նաև՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի N 646-Ա որոշմամբ հավանության արժանացած Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017-2022 թթ. ծրագիրը:
- 2) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի հունվարի 12-ի N 122-Ն որոշումը (N 2 հավելվածի 40-րդ կետի 1)-ին ենթակետ):
- 3) Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի 2017 թվականի փետրվարի 22-ի N 148-Ա հրամանով հաստատված «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2017 թվականի ծրագրով նախատեսված ծրագրային ցուցանիշների ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքները:

ԳԼՈՒԽ 3. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

12. Ծրագրի նպատակներն են՝

- 1) պետական ուղղակի աջակցության մեխանիզմների (գործիքների) միջոցով երկրում ՓՄՁ-ի զարգացման խթանումը:
- 2) ՓՄՁ-ի զարգացման միջոցով երկրի, հատկապես նրա հեռավոր ու սահմանամերձ բնակավայրերի տնտեսական զարգացմանը և անհամամասնությունների հաղթահարմանը նպաստելը:
- 3) ՓՄՁ-ի զարգացման միջոցով երկրի տնտեսության բազմազանեցմանը նպաստելը և զբաղվածության ու ինքնազբաղվածության մակարդակի բարձրացման ապահովումը:

- 4) ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին պետական աջակցությանը նպատակաուղղված շրջանակների բազմազանեցումը, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ցուցաբերվելիք պետական աջակցության նպատակայնության ու հասցեականության ապահովումը:
13. Ծրագրի նպատակների իրագործման ապահովման համար նախատեսվում են՝
 - 1) գործարար միջավայրի բարելավմանը զուգընթաց գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ձեռներեցությամբ զբաղվելու, ինչպես նաև նրանց ֆինանսական և ներդրումային հնարավորությունների ընդլայնում նախապատվությունը տալով Հայաստանի Հանրապետության մարզերին՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության տարածքային զարգացման առանձնահատկությունները.
 - 2) ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին պետական աջակցության առկա մեխանիզմների/ գործիքների (ֆինանսական, տեղեկատվական, խորհրդատվական, ուսուցողական և այլն) կիրառման շարունակականության և արդիականացման ապահովում.
 - 3) ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության միջազգայնացում, մասնավորապես, հեռանկարային և արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ սուբյեկտներին աջակցություն՝ գործող միջազգային կառույցներին և ցանցերին ինտեգրում.
 - 4) ՓՄՁ-ի սուբյեկտների կողմից ռեսուրսախնայողական և մաքուր արտադրության սկզբունքների կիրառման խրախուսում.
 - 5) ծրագրի իրականացման շրջանակներում ավելի շատ ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ներգրավում և նրանց ցուցաբերվող պետական աջակցության շրջանակների ընդլայնում.
 - 6) ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցող ենթակառուցվածքների հզորացման միջոցառումների իրականացում:

ԳԼՈՒԽ 4. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

14. Ծրագրի իրականացման սկզբունքներն են՝
 - 1) ծրագիրն իրականացվում է ծրագրով նախատեսված ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցող կառույցների միջոցով.
 - 2) ծրագրի իրականացման շրջանակներում նախապատվությունը տրվում է արտադրության և ծառայությունների ոլորտում գործող, նորարարություններ ներդնող, ժամանակակից ու մաքուր տեխնոլոգիաներ կիրառող, հեռանկարային և արտահանման ներուժ ունեցող՝ գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցությանը.
 - 3) ծրագրի իրականացման նշանակալի մասն ուղղվում է Երևան քաղաքից դուրս՝ Հայաստանի Հանրապետության մարզերում, հատկապես հեռավոր ու սահմանամերձ բնակավայրերում գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ցուցաբերմանը.
 - 4) միջազգային և օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների հետ փոխհամաձայնությունների շրջանակներում մշակվում և իրականացվում են ՓՄՁ-ի

զարգացման համատեղ (համաֆինանսավորման սկզբունքով) ծրագրեր՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 5. ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ (ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ)

15. Ծրագրով նախատեսված ծրագրային միջոցառումներն (ուղղություններն) են՝

1. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ենթակառուցվածքների պահպանում և ամրապնդում

16. Սույն ծրագրային միջոցառման (ուղղության) շրջանակներում կիրականացվեն աշխատանքներ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ենթակառուցվածքների՝ «Հայաստանի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ) կենտրոնական գրասենյակի և մարզային մասնաճյուղերի աշխատողների մասնագիտական հմտությունների զարգացման և որակավորման բարձրացման, ինչպես նաև աջակցության ծրագրերում գործընկեր կազմակերպությունների ներգրավման ուղղությամբ:

17. Միաժամանակ, աջակցություն կցուցաբերվի Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կենտրոնական գրասենյակի, մարզային մասնաճյուղերի պահպանմանը, ամրապնդմանը, դրանց նյութատեխնիկական ապահովվածության մակարդակի բարձրացմանը, դրանց գործունեության ընդլայնմանն ու կարողությունների հզորացմանը:

18. 2018 թվականի ընթացքում աշխատանքներ կիրականացվեն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի մարզային մասնաճյուղերի գործունեության մեջ նոր գործառույթներ ներդնելու ուղղությամբ: Նախատեսվում է, որ մարզային մասնաճյուղերը մեկ պատուհանի սկզբունքով կձառայեն որպես միասնական կենտրոններ, որտեղ մարզի գործարարները կարող են օգտվել ոչ միայն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից իրականացվող աջակցության ծրագրերից, այլ նաև միասնական տեղեկատվություն ստանալ Հայաստանում ձեռնարկատիրության պետական աջակցության գործունեություն իրականացնող այլ կառույցների վերաբերյալ և նախնական հայտ ներկայացնել աջակցությունից օգտվելու համար: Այս նպատակով նշված աջակցող կառույցների հետ համագործակցությամբ կմշակվեն և կներդրվեն համապատասխան ընթացակարգեր:

2. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցություն (կարողությունների զարգացում)

19. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցության շրջանակներում կիրականացվեն «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցություն» ծրագրեր, որոնք ընդգրկում են հետևյալ բաղադրիչները՝ մասնակիցների ուսուցում, վերապատրաստում, մասնագիտական խորհրդատվության և տեղեկատվության տրամադրում, մանրակրկիտ

ընտրության փուլ անցած գաղափարների կյանքի կոչման նպատակով գործարար ծրագրերի մշակում: Այդ ամենի արդյունքում սկսնակ գործարարները ձեռք կբերեն իրենց բիզնեսի, անձնակազմի և ֆինանսական միջոցների կառավարման, պլանավորման, շուկայավարման գիտելիքներ և համապատասխան գործարար հմտություններ:

20. 2018 թվականին նախատեսվում է իրականացնել «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցություն» ծրագրեր Հայաստանի Հանրապետության մարզերում և քաղաք Երևանում:

21. Բացի դրանից՝ ուսուցողական աջակցության շրջանակներում, ըստ կարիքի, կիրականացվեն նաև այլ գործարար ուսուցողական դասընթացներ՝ գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտների համար, որոնք կկազմակերպվեն միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության շրջանակներում: Դրա հետ մեկտեղ Հայաստանի Հանրապետության մարզերում կիրականացվեն նաև ոլորտային (տեխնոլոգիական) դասընթացներ, որոնց իրականացման վայրը և բնույթը նույնպես կորոշվեն կարիքների գնահատման հիման վրա՝ ըստ առկա պահանջարկի:

22. Ընդհանուր առմամբ, 2018 թվականին գործարար ուսուցողական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում գործարար ուսուցողական դասընթացներին կմասնակցեն 300-400 սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներ:

23. 2018 թվականին տվյալ ուղղության շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել «Սևան ստարտափ սամիթ 2018» խորագրով միջոցառումը: Միջոցառման նպատակն է նորարարական, առաջադեմ և հեռանկարային գործարար գաղափարներ ունեցող ստարտափների զարգացումը և դրանց ֆինանսավորման համար հնարավորությունների ստեղծումը: Միջոցառման շրջանակներում նախատեսվում է մի քանի տասնյակ ստարտափ թիմերի մասնակցություն, որոնք վրանային ճամբարի սկզբունքով շուրջ մեկ շաբաթ կանցկացնեն Սևանա լճի ափին: Ծրագրի ողջ ընթացքում կկազմակերպվեն սեմինարներ, ուսուցողական դասընթացներ, անհատական խորհրդատվություններ, մենթորային միջոցառումներ հայաստանյան և օտարերկրյա պետություններից ժամանած լավագույն մասնագետների մասնակցությամբ: Միջոցառման շրջանակներում պարբերաբար հանդիպումներ կկազմակերպվեն պոտենցիալ ներդրողների և մասնակից թիմերի միջև՝ առաջարկվող գաղափարների համար հնարավոր ներդրումներ ստեղծելու նպատակով, բացի այդ կկազմակերպվեն գործարար գաղափարների մրցումներ, որոնց հաղթողները կստանան ֆինանսական դրամաշնորհներ: Նշված միջոցառումն արդեն իրականացվել է նախորդ երկու տարիներին և ապացուցել իր արդյունավետությունը: 2018 թվականին նախատեսվում է ավելի ընդլայնել այն՝ ներգրավելով ավելի շատ մասնակիցներ, ներդրողներ և մասնագետներ նաև օտարերկրյա պետություններից: Միջոցառման իրականացման համար Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ը սերտ համագործակցություն կհաստատի տեղական, օտարերկրյա և միջազգային մի շարք կազմակերպությունների հետ:

3. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն

24. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն կցուցաբերվի հետևյալ ուղղություններով՝

25. ՓՄՁ-ի սուբյեկտների առավել լայն շրջանակների համար գործարար տեղեկատվության և խորհրդատվության հասանելիության և մատչելիության ապահովման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում խմբային և անհատական հանդիպումներ կկազմակերպվեն ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ներկայացուցիչների (գործարարների) հետ: Հանդիպումների ընթացքում գործարարներին կներկայացվեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական դաշտում տեղի ունեցած ու նախատեսվող փոփոխությունները և կտրվեն պարզաբանումներ: Ըստ անհրաժեշտության, հանդիպումներին մասնակից կդառնան նաև պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ներկայացուցիչներ: Որոշակի հարցերի քննարկման նպատակով հանդիպումներ կկազմակերպվեն նաև հատուկ թիրախավորված խմբերի հետ: 2018 թվականին շեշտը հատկապես կդրվի ՀՀ հարկային օրենսգրքի և դրան հարակից իրավական այլ ակտերի վերաբերյալ ՓՄՁ սուբյեկտներին իրազեկման աշխատանքների վրա: Դրա հետ մեկտեղ Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից պարբերաբար կմշակվեն ու գործարարներին կտրամադրվեն տեղեկատվական նյութեր, կիրատարակվի մասնագիտական գրականություն, ինչպես նաև կօգտագործվեն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի ինտերնետային կայքի հնարավորությունները:

26. Տվյալ բաղադրիչի շրջանակներում սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին կտրամադրվեն նաև անհատական խորհրդատվություններ ձեռնարկատիրական գործունեությանն առնչվող օրենսդրական բոլոր ուղղություններով, այդ թվում՝ հարկային, մաքսային, սննդի անվտանգության, տեխնիկական կանոնակարգման, հավաստագրման և սերտիֆիկացման, մտավոր սեփականության պաշտպանության, տեսչական բարեփոխումների և հսկողության, ինչպես նաև Եվրասիական տնտեսական միության, Եվրոպական միության իրավական կարգավորումների վերաբերյալ և այլն:

27. Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կենտրոնական և մարզային գրասենյակները կշարունակեն ծառայել ՓՄՁ սուբյեկտների համար որպես *Աջակցության Կենտրոններ*, որոնց միջոցով ՓՄՁ-ի սուբյեկտները հնարավորություն կունենան Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի մասնագետների օգնությամբ պատրաստել և ՀՀ հարկային մարմիններ ներկայացնել իրենց էլեկտրոնային հաշվետվությունները, հաշվարկները և այլ հաշվարկային փաստաթղթերը:

28. 2018 թվականի ընթացքում, *Ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում*, աշխատանքներ կիրականացվեն նաև ՓՄՁ-ի սուբյեկտների համար գործարար խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման մատչելիության ապահովման ուղղությամբ: Այդ նպատակով Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից համաֆինանսավորման սկզբունքով կշարունակվի աջակցություն տրամադրվել ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին մրցութային կարգով

ընտրված գործարար ծառայություններ մատուցող (ԳԾՄ) կառույցների միջոցով ներդրումային և զարգացման ծրագրերի մշակման և այլ ուղղություններով:

29. 2018 թվականին կիրականացվեն ՓՄՁ-ի ոլորտում պետական քաղաքականության, պետական աջակցության և Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի գործունեության վերաբերյալ հանրության իրազեկվածությանն ուղղված լայնածավալ միջոցառումներ՝ օգտագործելով հանրային իրազեկման բոլոր հնարավորությունները:

30. 2018 թվականին անհրաժեշտ միջոցներ կձեռնարկվեն նաև Հաշվապահական կենտրոնի գործունեության կազմակերպման համար, ինչը ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին հնարավորություն կտա օգտվելու հաշվապահական հաշվառման վարման և հարկային հաշվետվությունների պատրաստման մատչելի ծառայություններից: Հաշվապահական կենտրոնում գործող կազմակերպությունների մասնագետների կողմից ՓՄՁ սուբյեկտներին կտրամադրվի անվճար խորհրդատվություն:

31. Ընդհանուր առմամբ, 2018 թվականին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում աջակցություն կցուցաբերվի 3500-4000 ՓՄՁ-ի սուբյեկտի՝ ապահովելով առնվազն 8000 անգամ աջակցություն:

4. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ֆինանսական և ներդրումային աջակցություն

32. ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության զարգացման համար կարևոր խնդիր է ֆինանսական (վարկային) ռեսուրսների հասանելիությունը: Այդ նպատակով ծրագրի շրջանակներում 2018 թվականին կշարունակվեն ֆինանսական և ներդրումային աջակցության մեխանիզմների (գործիքների) կիրառումը:

33. Ծրագրային այս միջոցառումը (ուղղությունը) ներառում է հետևյալ ֆինանսական մեխանիզմները (գործիքները)՝

- 1) Վարկերի դիմաց Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից երաշխավորությունների տրամադրում.
- 2) Սկսնակ գործարարներին ֆինանսական աջակցություն (վարկային երաշխավորությունների տրամադրում).
- 3) Գործարար նախաձեռնություններին աջակցություն.
- 4) ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ուղղակի վարկավորում:

34. **Վարկերի դիմաց Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից երաշխավորությունների տրամադրում** ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ֆինանսավորման (վարկավորման) հետ կապված հիմնախնդիրների հաղթահարման և այդ ուղղությամբ նրանց համար ֆինանսական (վարկային) ռեսուրսների մատչելիության ապահովման նպատակով ծրագրի շրջանակներում, որպես ֆինանսական աջակցության գործիք, 2018 թվականին կշարունակվի ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին վարկային երաշխավորությունների տրամադրումը, որը կիրականացվի Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից: Այն նպատակաուղղված է ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին վարկային երաշխավորությունների տրամադրման միջոցով գրավադրման խնդրի հաղթահարմանը,

Հայաստանի Հանրապետության մարզերում, հատկապես սահմանամերձ և հեռավոր բնակավայրերում ՓՄՁ-ի սուբյեկտների վարկավորման հնարավորությունների ընդլայնմանը:

35. Այստեղ նախապատվությունը տրվում է գրավի անբավարարության կամ ցածր իրացվելիության պատճառով չվարկավորված արտադրության կամ ծառայությունների ոլորտում գործող, ինչպես նաև տնտեսական ցածր ակտիվությամբ առանձնացող բնակավայրերում և շրջաններում առևտրի ոլորտում գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին կամ ներմուծումը փոխարինող, արտահանող, արտահանման ներուժ ունեցող, նորարարություններ ներդնող, ժամանակակից ու մաքուր տեխնոլոգիաներ կիրառող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին:

36. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին վարկային երաշխավորությունների տրամադրման առավելագույն ժամկետը 5 տարի է: ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին վարկային երաշխավորությունների տրամադրման ծրագրի շրջանակներում գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին տրամադրվող վարկային երաշխավորության գումարը չի կարող գերազանցել վարկի գումարի 70 տոկոսը և 15,000.0 հազ ՀՀ դրամը: Սույն ծրագրի շրջանակներում վարկային երաշխավորությունները տրամադրվում են Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի գործընկեր ֆինանսական կառույցների միջոցով: Առանձին դեպքերում ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին կարող են տրամադրվել 15,000.0 հազ ՀՀ դրամը գերազանցող վարկային երաշխավորություններ՝ առավելագույնը 5 տարի ժամկետով, որոնցից յուրաքանչյուրի տրամադրումը կսահմանվի Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ:

37. **Սկսնակ գործարարներին ֆինանսական աջակցության (վարկային երաշխավորությունների տրամադրման)** շրջանակներում կցուցաբերվի աջակցություն՝ սկսնակ գործարարների ֆինանսավորման (վարկավորման) հնարավորություններն ընդլայնելու և ֆինանսավորման (վարկավորման) պայմանները բարելավելու համար: Ֆինանսական աջակցություն (վարկավորում) կցուցաբերվի Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից իրականացվող՝ «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցություն» ծրագրի շրջանակներում իրականացված ուսուցման դասընթացների արդյունքում (բացառությամբ սիրիահայ գործարարների, ովքեր գործարար ծրագրերը կարող են ներկայացնել «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցություն» ծրագրից դուրս) այն սկսնակ գործարարներին, որոնց կողմից ներկայացրած գործարար ծրագրերը բավարարում են «Սկսնակ գործարարներին ֆինանսական աջակցություն» ծրագրի Կանոնակարգով սահմանված պահանջներին:

38. Սկսնակ գործարարներին տրամադրվող ֆինանսական աջակցության (վարկավորման) առավելագույն գումարը կկազմի 5.000 հազ ՀՀ դրամ, տարեկան 10 տոկոս (սիրիահայ գործարարների դեպքում 4 տոկոս) տոկոսադրույքով, մինչև 5 տարի մարման ժամկետով: Կախված իրականացվող ծրագրերի բնույթից՝ ֆինանսավորումը (վարկավորումը) կարող է իրականացվել փուլային սկզբունքով՝ ապահովելով իրականացվող ծրագրերի շարունակականությունը և վերահսկելիության արդյունավետության բարձրացումը: Ընդ որում, Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից վարկային երաշխավորությունները շահառուներին (սկսնակ գործարարներին) կտրամադրվեն վարկային պարտավորության 100 տոկոսի չափով:

39. **Գործարար նախաձեռնություններին աջակցություն**՝ 2018 թվականին Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից կշարունակվի իրականացվել «Գործարար նախաձեռնությունների աջակցություն» ծրագիրը: Այս ծրագրի նպատակներն են նոր ՓՄՁ-ի սուբյեկտների և դրանց հաշվին նոր աշխատատեղերի ստեղծումը, ներքին և արտաքին ներդրումների խթանումը, Հայաստանի տնտեսական զարգացման նպատակով սփյուռքի ներուժի ներգրավումը, Հայաստանում նորարարական գործարար գաղափարների ներդրումը և արտահանման ներուժ ունեցող, ներմուծմանը փոխարինող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ստեղծման ու զարգացումը և ներգաղթի համար բարենպաստ պայմանների ստեղծումը: Ծրագրի նպատակային խմբերն են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արտադրության և ծառայությունների ոլորտներում գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտները, օտարերկրյա պետություններում բնակվող հայազգի ներկայացուցիչները, ովքեր ցանկանում են գործարարությամբ զբաղվել Հայաստանում:

40. Սույն ծրագրի շրջանակներում Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից շահառուներին կտրամադրվեն վարկային երաշխավորություններ՝ վարկային պարտավորության մինչև 100 տոկոսի չափով, սակայն շահառուից նախապես կպահանջվի իրականացնել դրամական ներդրումներ:

41. «Գործարար նախաձեռնությունների աջակցություն» ծրագրի շրջանակներում ֆինանսավորվող գործարար ծրագրերի իրականացման արդյունավետությունը բարձրացնելու և ձախողման ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից շահառուներին համալիր կիրառական աջակցություն կցուցաբերվի ամբողջ գործիքակազմի միջոցով:

42. Ընդհանուր առմամբ՝ 2018 թվականին ֆինանսական աջակցություն կցուցաբերվի 20-30 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի:

5. Տեղական տնտեսական զարգացում և ոլորտային աջակցություն

43. «Տեղական տնտեսական զարգացում» ծրագրային միջոցառման (ուղղության) նպատակն է Հայաստանի Հանրապետության համայնքների համաչափ զարգացման խնդիրների լուծման նպատակով մասնակցային պլանավորման և արդյունքների մասնակցային գնահատման մեթոդների վրա հիմնված տարածաշրջանային և համայնքային տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև տեղական հումքի, աշխատուժի, ավանդույթների և գիտելիքի վրա հիմնված մրցունակ արտադրության խթանումը, տեղական ապրանքանիշերի ձևավորումը և հետագա առաջնորդումը՝ նորարարական մոտեցումների կիրառմամբ: Միաժամանակ, տեղական տնտեսական զարգացումը միտված է բացահայտելու Հայաստանի Հանրապետության համայնքների տնտեսական ներուժը և դրա հիման վրա ձեռնարկելու տնտեսության զարգացման նախաձեռնություններ, որոնք կբարձրացնեն Հայաստանի Հանրապետության համայնքների մրցունակությունը և Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության ճյուղերի արդյունավետությունը: Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամն իր գործունեությունը իրականացնելիս ըստ հնարավորության հաշվի

կառնի ՀՀ տարածքային զարգացման 2016-2025 թվականների ռազմավարությամբ նախատեսված ընդհանուր գործառնական ծրագրերի առաջնահերթությունները և նախատեսված միջոցառումները, ինչպես նաև յուրաքանչյուր մարզի համար մշակված 2017-2025 թվականների զարգացման ռազմավարությունները:

44. Տեղական արտադրանքի խթանում և տեղական ապրանքանիշերի առաջնորդում՝ աջակցություն կցուցաբերվի տեղական ռեսուրսների վրա հիմնված ապրանքների և ծառայությունների զարգացմանը:

45. Մինչև 2018 թվականի հուլիս ամիսը կշարունակվի 2013 թվականին մեկնարկած ԱՄՆ ՄԶԳ ֆինանսավորմամբ իրականացվող «Գործընկերություն՝ հանուն գյուղական համայնքների բարգավաճման - ՓԻԱՌՓԻ (PRP)» ծրագիրը, որի շրջանակում կիրականացվեն տեղական տնտեսական զարգացման նախաձեռնություններ, այդ թվում՝ ենթակառուցվածքային ծրագրերի իրականացում, փոքր դրամաշնորհների տրամադրում, տեխնոլոգիական դասընթացներ և խորհրդատվություն և այլն:

46. Ոլորտային բիզնեսներին աջակցության նպատակն է տեղական հումքի, աշխատուժի, ավանդույթների և գիտելիքի վրա հիմնված տնտեսության՝ հատկապես արտահանման ներուժ ունեցող մրցունակ ոլորտների զարգացումը և ներմուծմանը փոխարինող տեղական արտադրությունների ձևավորման խթանումը՝ օրինակելի գործարար մոդելների ներդրման միջոցով: Ոլորտային բիզնեսներին աջակցության շրջանակներում կիրականացվեն օրինակելի գործարար մոդելների ստեղծում և ներդրում, տեխնոլոգիական ձեռնարկ-ուղեցույցի հրատարակում, տեխնոլոգիական դրամաշնորհի տրամադրում, ուղեկցում, մոնիթորինգ և գնահատում: Մասնավորապես, կշարունակվի աջակցություն ցուցաբերվել ջերմոցային և սառնարանային տնտեսություններին, չրագործությամբ, հյուրատնային գործունեությամբ, պանրի, պահածոների և տեղական հումքով մսամթերքի արտադրությամբ զբաղվող բիզնեսներին, ինչպես նաև կմեկնարկեն այլ մրցունակ ենթաճյուղերի աջակցության աշխատանքները:

47. Ընդհանուր առմամբ՝ 2018 թվականին, 2013-2017թթ. ընթացքում կատարած մրցակցային առավելությունների մասնակցային գնահատման - ՊԱԿԱ (PACA) արդյունքում բացահայտված տնտեսական զարգացման նախաձեռնություններից կիրականացվեն՝

1) 4 ենթակառուցվածքային ծրագրեր (օրինակ՝ ոռոգման համակարգերի վերանորոգում/վերակառուցում, գյուղմթերքի վերամշակման և մթերման կետերի հիմնում, հացահատիկի զտման կայանի հիմնում և այլն):

2) Գերակա ոլորտներում գործող 16 սկսնակ գործարարների կտրամադրվեն դրամաշնորհներ:

3) Տեխնոլոգիական դասընթացներ/խորհրդատվություն կկազմակերպվի շուրջ 40-50 սկսնակ գործարարների համար (ներառված է ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցություն բաժնի ցուցանիշների մեջ):

6. Կանանց ձեռներեցությանն աջակցություն

48. Կանանց ձեռներեցությանն աջակցության նպատակով կշարունակվեն իրականացվել կանանց ձեռնարկատիրական կարողությունների բարելավմանն ուղղված տեղեկատվական, խորհրդատվական և ուսուցողական բնույթի միջոցառումներ:

49. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման բնագավառում կանանց ձեռնարկատիրական նախաձեռնողականության խրախուսման, տնտեսության տարբեր ճյուղերում կին գործարարների նվաճումների՝ ըստ արժանավույն գնահատման, հանրահոշակման և սատարման նպատակով 2018 թվականին կկազմակերպվի Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի՝ «Լավագույն կին գործարար» մրցանակաբաշխության կազմակերպում:

7. Տեղական արտադրանքի արտահանմանն աջակցություն և ՓՄՁ-ի սուբյեկտների միջազգային համագործակցության ընդլայնման ապահովում

50. Հայաստանում ձեռնարկատիրության զարգացման կարևոր խնդիրներից է ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության միջազգայնացումը, որը լրացուցիչ հնարավորություններ կստեղծի տեղական ՓՄՁ-ի սուբյեկտների համար՝ արտաքին շուկաներ մուտք գործելու գործընթացում:

51. 2018 թվականին աշխատանքներ կիրականացվեն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ում աջակցության ծրագրային նոր ուղղություն ձևավորելու համար:

52. Համագործակցելով տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ կտեղայնացվի տվյալ ուղղությամբ գոյություն ունեցող լավագույն միջազգային փորձը: Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ում արդյունավետ գործիքներ կկիրառվեն արտահանող կամ արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ սուբյեկտներին համակողմանի տեխնիկական, տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով: Տվյալ բաղադրիչի շրջանակներում հատկապես կարևորվում են արտադրության ստանդարտացումը միջազգային նորմերի համապատասխան, փաթեթավարումը, արտահանման հետ կապված կարգավորումների իրազեկումը, անհատական կամ խմբային ապրանքանշման կիրառումը, կլաստերիզացիան և այլն:

53. **Աջակցություն Հայաստանում ձեռնարկությունների եվրոպական ցանցի միջոցով** տվյալ ուղղության շրջանակներում Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից կօգտագործվեն Հայաստանում ձեռնարկությունների եվրոպական ցանցի (այսուհետ՝ ՁԵՑ) գործարար համագործակցության կենտրոնի հնարավորությունները, ինչպես նաև կուժեղացվեն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի մասնագետների կարողությունները՝ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին՝ համապատասխան հարցերին վերաբերող գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության ցուցաբերման ուղղությամբ:

54. ՁԵՑ-ի գործունեության նպատակն է աջակցել ՁԵՑ-ի անդամ երկրներում գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին՝ վերջիններիս նորարարական ներուժը զարգացնելու և Եվրամիության

շրջանակներում գործարարության խթանման համար իրականացվող գործընթացներին մասնակից դառնալու նպատակով:

55. Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ը 2008 թվականից ի վեր, հանդիսանալով ՁԵՑ-ի հյուրընկալող կառույց, ներկայումս գործում է որպես Հայաստանում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության կենտրոն:

56. Սկսած 2015 թվականից՝ Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ը Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի հետ կոնսորցիումով հանդիսանում է ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության կենտրոնը Հայաստանում: Հայաստանում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության կենտրոնի գործունեությունն ուղղված է հայ գործարարների գործունեության միջազգայնացմանը և եվրոպական շուկա մուտք գործելու հնարավորությունների ընդլայնմանը, նրանց նորարարական կարողությունների զարգացմանը և տեխնոլոգիական կատարելագործմանը:

57. Հայաստանում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության կենտրոնի կողմից 2018 թվականին նախատեսվում է միջոցառումների լայն շրջանակ, որոնք կուղղվեն ՁԵՑ-ի գործունեության լուսաբանմանն ու հնարավոր շահառուների շրջանում տեղեկատվության տարածմանը, եվրոպական շուկաներ մուտք գործելու օրենսդրական ընթացակարգերի և ստանդարտների պարզաբանմանը, Հայաստանի ՓՄՁ սուբյեկտների համար ՁԵՑ-ի անդամ-երկրների շրջանում գործընկերների որոնմանը և գործարար կապերի հաստատմանը, գործարար տեղեկատվության և տեխնոլոգիաների փոխանցմանը, նորարարությունների խթանմանը և այլն: Բացի դրանից, ՓՄՁ սուբյեկտների և այլ շահագրգիռ կազմակերպությունների շրջանում ամսական կտրվածքով կտարածվի Հայաստանում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության կենտրոնի էլեկտրոնային տեղեկաթերթը, ինչպես նաև եռամսյակային կտրվածքով կտարածվի միջազգային գործարար միջոցառումների տեղեկաթերթը, որտեղ գործարարները կարող են ստանալ գործարար տեղեկատվություն, մասնավորապես, տեղեկանալ Հայաստանում գործընկերների որոնման առաջարկների ու հարցումների, ՁԵՑ-ի անդամ-երկրներում կազմակերպվող ցուցահանդեսների և այլ միջոցառումների, ինչպես նաև՝ ՁԵՑ Հայաստան ծրագրի կողմից իրականացված աշխատանքների մասին: Նշված գործարար տեղեկատվությունը կտեղադրվի նաև Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի ինտերնետային կայք էջում (www.smednc.am), ՁԵՑ Հայաստանի կայքում (www.eenarmenia.am), ինչպես նաև սոցիալական ցանցերում (FB: SME DNC of Armenia; EEN Armenia):

58. 2018 թվականին Հայաստանում ՁԵՑ-ի գործունեության ընդլայնման նպատակով կշարունակվեն աշխատանքներ իրականացվել տեղական, միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ՝ համագործակցության հաստատման նպատակով:

59. Այս համատեքստում, նպատակ ունենալով խթանել ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության միջազգայնացումը՝ ՁԵՑ-ի գործընկեր տեղական, միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության շրջանակներում կապահովվի ՓՄՁ-ի սուբյեկտների մասնակցությունը միջազգային ցուցահանդեսներին,

տոնավաճառներին, ինչպես նաև դրանց շրջանակներում կազմակերպվող գործարար համագործակցության հաստատման ու այլ միջոցառումներին:

60. Ընդհանուր առմամբ՝ 2018 թվականին Հայաստանում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության կենտրոնի գործունեության ապահովման շրջանակներում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության հիմնապաշարը կհամալրվի առնվազն 30 գործարար նկարագրերով՝ ապահովելով միջազգային համագործակցության ներուժ ունեցող հայ գործարարների կողմից ներկայացված առնվազն 60 գործարար նկարագրերի մշտական առկայությունը:

61. Միջազգայնացման և նորարարական ներուժ ունեցող ընտրված շուրջ 120-150 հայ գործարարների համապարփակ աջակցություն կցուցաբերվի նրանց միջազգայնացման կարողությունների զարգացման ուղղությամբ: ՓՄՁ-ի սուբյեկտները կստանան անհատական խորհրդատվություն՝ բիզնեսի միջազգայնացման, մասնավորապես եվրոպական շուկա մուտք գործելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ու ընթացակարգերի, ընկերությունների նորարարության գնահատման, առկա ֆինանսական ֆոնդերի և դրանց դիմելու ընթացակարգերի ու այլ թեմաների շուրջ, ինչպես նաև կմասնակցեն տեղեկատվական բնույթի ընդհանուր և մասնագիտացված դասընթացների, ցուցահանդեսների, գործարար կապերի հաստատման միջոցառումների: Առավել նորարարական ՓՄՁ-ները կստանան ուղեկցում՝ ներդրումային ծրագրեր մշակելու ուղղությամբ (մասնավորապես ՓՄՁ գործիք և Հորիզոն 2020 ծրագրերի շրջանակներում), կիրականացվեն այլ աշխատանքներ: Անհատական աշխատանք կիրականացվի առավել իրատեսական ծրագրեր ունեցող ՓՄՁ-ների հետ՝ նրանց միջազգայնացման պլանների իրագործման ուղղությամբ:

8. Միջազգային և օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների հետ ՓՄՁ-ի զարգացման համատեղ (համաֆինանսավորման սկզբունքով) ծրագրերի մշակում և իրականացում

62. Ծրագրով նախատեսված ծրագրային միջոցառումների (ուղղությունների) իրականացման արդյունավետության բարձրացման ու ընդլայնման և այդ համատեքստում լրացուցիչ ֆինանսական ռեսուրսների ներգրավման նպատակով, ինչպես ընթացքի մեջ գտնվող ծրագրերի շրջանակներում, այնպես էլ նոր ծրագրերի մշակման ու իրականացման, նաև միջազգային լավագույն փորձի փոխանցման նպատակով, աշխատանքներ կիրականացվեն Հայաստանում ՓՄՁ-ի զարգացմանն ուղղված համապատասխան ծրագրեր իրականացնող միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության ընդլայնման, ինչպես նաև նոր ծրագրային առաջարկների մշակման ու իրականացման ուղղությամբ:

63. Մասնավորապես, 2018 թվականին կշարունակվի Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի համագործակցությունը Ճապոնիայի միջազգային համագործակցության գործակալության հետ՝ «Տեղական արտադրանքի զարգացում և տեղական ապրանքանիշերի առաջմղում» ծրագրի 2-րդ փուլի շրջանակներում, ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալության հետ՝

«Գործընկերություն՝ հանուն գյուղական համայնքների բարգավաճման» ծրագրի, Եվրոպական միության հետ «Տարածաշրջանային ՓՄՁ-ների մրցունակության խթանում» (PRDP) և «ԷՐԱՍՄՈՒՍ երիտասարդ ձեռներեցների ծրագրերի և Ձեռնարկությունների եվրոպական ցանցի շրջանակներում ինչպես նաև այլ միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ:

64. **Ամփոփում.** Ընդհանուր առմամբ, 2018 թվականի ընթացքում ֆինանսական ու ներդրումային աջակցության, տեղական տնտեսական զարգացման և ոլորտային աջակցության, տեղական արտադրանքի արտահանման աջակցության և ՓՄՁ-ի սուբյեկտների միջազգային համագործակցության ընդլայնման ապահովման, կանանց ձեռներեցության աջակցության, «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցության աջակցության», ինչպես նաև գործարար ուսուցողական, տեղեկատվական և խորհրդատվական ուղղություններով աջակցություն կցուցաբերվի Երևանում և Հայաստանի Հանրապետության մարզերում գործող շուրջ 4500 սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների՝ ապահովելով 8000-10000 անգամ աջակցություն, մասնավորապես՝

1) գործարար ուսուցողական աջակցության շրջանակներում աջակցություն կցուցաբերվի 300-400 սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների.

2) տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում աջակցություն կցուցաբերվի 3500-4000 սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների՝ ապահովելով առնվազն 8000 անգամ աջակցություն.

2) ֆինանսական և ներդրումային աջակցության շրջանակներում աջակցություն կցուցաբերվի 20-30 սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների:

ԳԼՈՒԽ 6. ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

65. Համաձայն «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածի պահանջների՝ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության տարեկան ծրագրերի ֆինանսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից՝ առանձին տողով: Այն կարող է իրականացվել (համալրվել) նաև օրենքով չարգելված այլ ֆինանսական միջոցների հաշվին:

66. Ծրագրի իրականացման համար նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության 2017 թվականի պետական բյուջեից հատկացնել 152,600.0 հազ ՀՀ դրամ, որի հաշվին կապահովվի ծրագիրն իրականացնող անձնակազմի և փորձագետների (Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի աշխատողների) վարձատրությունը՝ լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներգրավմամբ:

67. Ծրագրով նախատեսված ծրագրային միջոցառումների (ուղղությունների) ֆինանսական ապահովումը կիրականացվի հետևյալ ֆինանսական միջոցների հաշվին՝

- 1) «ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ենթակառուցվածքների պահպանում և ամրապնդում» ծրագրային միջոցառումը (ուղղությունը) նախատեսվում է իրականացնել Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի եկամուտների հաշվին:
- 2) սկսնակ գործարարներին ֆինանսական աջակցության (վարկային երաշխավորությունների) տրամադրումը և վարկերի դիմաց Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի երաշխավորությունների տրամադրումը և գործարար նախաձեռնությունների աջակցությունը կիրականացվի Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի միավորված դրամագլխի միջոցների (1,833,022.1 հազ. դրամ) հաշվին:
- 3) ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ուղղակի վարկավորումը կիրականացվի «Հայաստանի զարգացման և ներդրումների կորպորացիա»-ի կողմից Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարությունից ներգրավված վարկային, ինչպես նաև միջազգային ֆինանսական կառույցներից և դոնոր կազմակերպություններից ներգրավվող փոխառու միջոցների հաշվին:
- 4) հաշվապահական կենտրոնի գործունեությունը կապահովվի Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի եկամուտների հաշվին, ինչպես նաև նախատեսվում է շարունակել Երևան քաղաքի Կոմիտասի 49/3 հասցեում տեղակայված տարածքի օգտագործումը:
- 5) մյուս ծրագրային միջոցառումները (ուղղությունները) նախատեսվում է իրականացնել Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի եկամուտների, միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության շրջանակներում ներգրավված միջոցների, ինչպես նաև հատկացված տեխնիկական աջակցության հաշվին:

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց ՈՒ Յ Ց

«ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՄՁ ԶԱԿ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆԸ» 2018 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ

NN ը/կ	Միջոցառումը	Ակնկալվող արդյունքը	Կատարողը	Կատարման ժամկետը	Ֆինանսավորման աղբյուրը
1	2	3	4	5	6
1.	ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ենթակառուցվածքների պահպանում և ամրապնդում	2018 թվականին կիրականացվեն աշխատանքներ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ենթակառուցվածքների՝ Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կենտրոնական գրասենյակի և մարզային մասնաճյուղերի աշխատողների մասնագիտական հմտությունների զարգացման և որակավորման բարձրացման, ինչպես նաև աջակցության ծրագրերում գործընկեր կազմակերպությունների ներգրավման համար:	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ (համաձայնությամբ)	2018 թ. ընթացքում	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

1	2	3	4	5	6
2.	<p>ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցություն (կարողությունների զարգացում)</p>	<p>2018 թվականին Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում գործարար ուսուցողական դասընթացներին կմասնակցեն 300 – 400 սկսնակ և գործող ՓՄՁ սուբյեկտներ:</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Հայաստանի ՓՄՁ ՁԱԿ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2018 թ. ընթացքում</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
3.	<p>ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն</p>	<p>2018 թվականին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում աջակցություն կցուցաբերվի 3500-4000 ՓՄՁ-ի սուբյեկտի՝ ապահովելով 8000 անգամ աջակցություն:</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Հայաստանի ՓՄՁ ՁԱԿ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2018 թ. ընթացքում</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>

1	2	3	4	5	6
4.	ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ֆինանսական և ներդրումային աջակցություն	2018 թվականին գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին և սկսնակ գործարարներին ֆինանսական աջակցության (վարկային երաշխավորությունների տրամադրման) և գործարար նախաձեռնություններին աջակցության շրջանակներում ֆինանսական աջակցություն կցուցաբերվի 20-30 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի:	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ՁԱԿ (համաձայնությամբ) «ՓՄՁ ներդրումներ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	2018 թ. ընթացքում	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
5.	Տեղական տնտեսական զարգացում և ոլորտային աջակցություն	<p>2018 թվականին, 2013-2017 թթ. ընթացքում կատարած մրցակցային առավելությունների մասնակցային գնահատման (PACA) արդյունքում բացահայտված տնտեսական նախաձեռնություններից կիրականացվեն՝</p> <p>1) 4 ենթակառուցվածքային ծրագրեր.</p> <p>2) գերակա ոլորտներում գործող 16 սկսնակ գործարարների կտրամադրվեն դրամաշնորհներ.</p> <p>3) տեխնոլոգիական դասընթացներ/խորհրդատվություն կկազմակերպվի շուրջ 40-50 սկսնակ գործարարների համար (ներառված է ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցություն բաժնի ցուցանիշների մեջ).</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ՁԱԿ (համաձայնությամբ)</p>	2018 թ. ընթացքում	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

1	2	3	4	5	6
6.	Կանանց ձեռներեցությանն աջակցություն	2018 թվականին կին գործարարների համար կկազմակերպվեն տեղեկատվական, խորհրդատվական և ուսուցողական բնույթի միջոցառումներ կանանց ձեռներեցության զարգացման ծրագրեր իրականացնող տեղական և միջազգային կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության շրջանակներում, ինչպես նաև «Լավագույն կին գործարար» մրցանակաբաշխություն:	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Հայաստանի ՓՄՁ ՁԱԿ (համաձայնությամբ)	2018 թ. ընթացքում	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
7.	Տեղական արտադրանքի արտահանմանն աջակցություն և ՓՄՁ-ի սուբյեկտների միջազգային համագործակցության ընդլայնման ապահովում	2018 թվականին Հայաստանում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության կենտրոնի գործունեության ապահովման շրջանակներում ՁԵՑ-ի գործարար համագործակցության հիմնապաշարը կհամալրվի միջազգային համագործակցության ներուժ ունեցող հայ գործարարների կողմից ներկայացվող 30 նոր գործարար համագործակցության վերաբերյալ առաջարկներով, ինչպես նաև գործունեության միջազգայնացման նպատակով աջակցություն կցուցաբերվի շուրջ 120-150 հայ գործարարների:	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Հայաստանի ՓՄՁ ՁԱԿ (համաձայնությամբ)	2018 թ. ընթացքում	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

1	2	3	4	5	6
8.	<p>Միջազգային և օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների հետ ՓՄՁ-ի զարգացման համատեղ (համաֆինանսավորման սկզբունքով) ծրագրերի մշակում և իրականացում</p>	<p>2018 թվականին ծրագրային միջոցառումների (ուղղությունների) իրականացման արդյունավետության բարձրացման ու ընդլայնման և այդ համատեքստում լրացուցիչ ֆինանսական ռեսուրսների ներգրավման նպատակով՝ ինչպես ընթացքի մեջ գտնվող ծրագրերի շրջանակներում, այնպես էլ նոր ծրագրերի մշակման ու իրականացման, նաև միջազգային լավագույն փորձի փոխանցման նպատակով աշխատանքներ կիրականացվեն Հայաստանում ՓՄՁ-ի զարգացմանն ուղղված համապատասխան ծրագրեր իրականացնող միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության ընդլայնման, ինչպես նաև նոր ծրագրային առաջարկների մշակման և իրականացման ուղղությամբ:</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՀՀ շահագրգիռ կառույցներ</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2018 թ. ընթացքում</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>